

Soen kan fravænne plus 14 grise

Mål: Du bestemmer, hvor mange grise soen kan fravænne. Hvis du sætter begrænsninger, begrænser du også soen i at præstere.

Konklusion

Da søerne fik lov at præstere, kunne 60 pct. af dem fravænne 14 grise pr. fravænning eller derover. Supermanagement i besætningen sørgede for, at dødeligheden kun steg ganske lidt.

Af Dorte Poulsgård Frandsen, seniorkonsulent

Seges Svineproduktion fulgte tre veldrevne besætninger gennem et halvt år. Fokus blev sat på følgende:

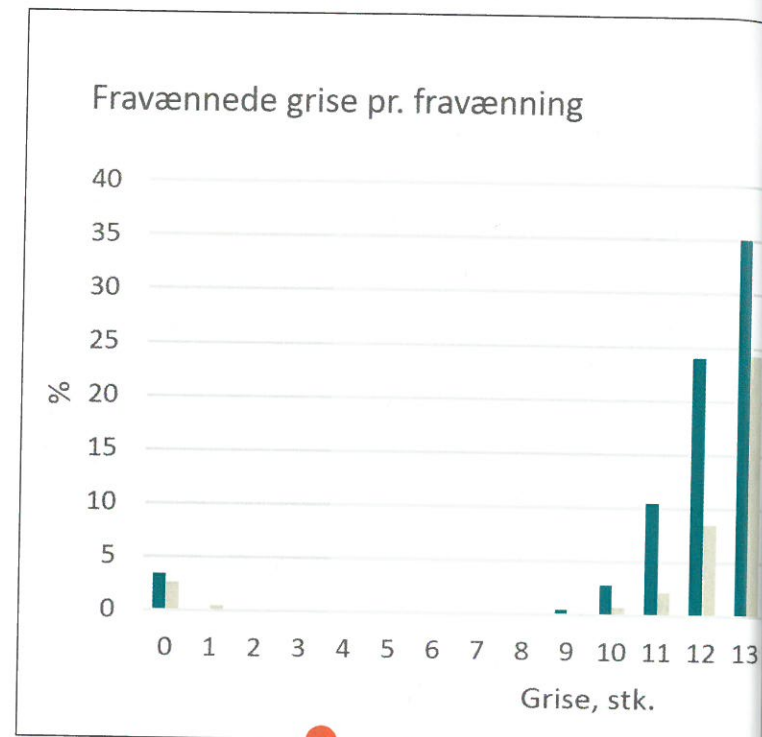
- I: Soen klar til faring og efterfølgende diegivning.
- II: Færre dødfødte ved hjælp af ændrede fodertidspunkter.
- III: Håndtering af små og svage grise lige efter faring.
- IV: Sofoderets kvalitet og næringsstofindhold.
- V: Udfordring af soens pasningsevne.

Denne artikel sætter fokus på, hvor mange grise en so egentlig kan passe frem til fravænning, når soens pasningsevne sættes under pres.

Stigende kuld størrelse giver farestaldspasserne udfordringer i dagligdagen. I besætninger, hvor der er tilstrækkelig med farestier, er det muligt at sikre en god overlevelse blandt pattegrisene ved at lave flere ammesøer. I andre besætninger, hvor antallet af farestier er begrænsende, må der findes andre løsninger.

Det mest nærliggende er at lægge flere grise til hver so. Tidligere har forsøg i Seges vist, at jo flere grise, der lægges til søerne, jo højere bliver dødeligheden blandt pattegrisene. Derfor er der en indbygget konflikt i at lægge søerne ud med mange grise og samtidig opnå en lav pattegrisedødelighed i besætningen. Derudover er det sikkert, at fravænningsvægten falder, når der lægges flere grise til soen.

I besætning B steg antallet af totalfødte grise pr. kuld med 0,9 grise på et halvt år, og da

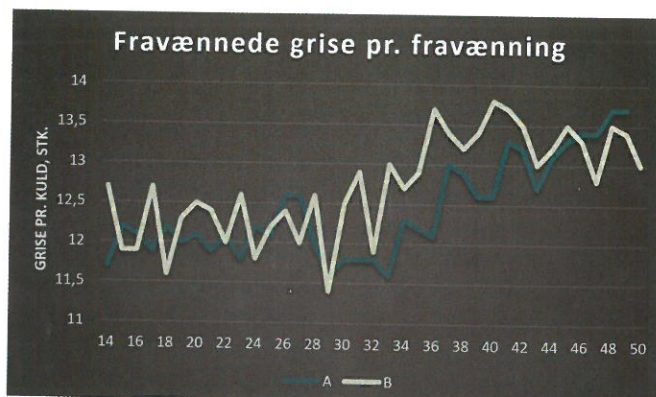
Figur 1. Antal fravænnede grise pr. fravænning i besætning B før/efter pasningsevnen blev udfordret.

antallet af faringer i besætningen varierede med plus/minus 20 pct. pr. uge, måtte personalet i nogle uger lægge flere grise til søerne end i andre. Personalet oplevede, at søerne fravænnede flere grise pr. fravænning, så det var en motivationsfaktor til at fortsætte med at lægge flere og flere grise til søerne ved kuldudjævning. Før kuld størrelsen

steg i besætningen, var der i gennemsnit 12,2 fravænnede grise pr. fravænning. I figur 1 er vist den procentvise fordeling i antal fravænnede pr. fravænning fra før og efter. Efter den stigende kuld størrelse blev søernes egen fravænning øget til 13,3 grise pr. fravænning.

I figur 2 ses udviklingen i egen fravænning i besætning B.

Takket være rettidig omhu samt tildeling af mælkeerstatning i et trug de første tre dage efter faring til de kuld hvor der blev lagt 15 grise eller flere til soen, steg pattegrisedødeligheden kun med en procent. Det betød dog også, at mange grise blev byttet imellem søerne. Resultaterne fra Pattegrise-USK viste efterfølgende, at ingen af de døde grise, som besætningen sendte ind, var døde af sult – en ganske usædvanlig situation. Det høje antal grise ved søerne vil formodentligt også påvirke fravænningsvægten, men desværre blev grisene ikke vejlet ved fravænning. Personalet i besætning B fik søerne til at fravænne flere

Figur 2. Antal fravænnede grise pr. fravænning i besætning A og B i perioden uge 14 til 50 i 2017.

■ Før
■ Efter

16 17 18 19

grise pr. fravænning ved at lade søerne passe flere grise. Besætning A investerede i et mælkeanlæg i uge 33 samtidigt med, at der blev lagt flere grise til søerne. Søernes pasningsevne i de to besætninger er vist i figur 2. Mælkekopper kan løfte søernes egen fravænning til et højere niveau. Supermanagement, som personalet i besætning B praktiserede, udfordrede søerne, så de fravænnede langt flere grise.

Fakta

- 50 pct. af søerne har mindst 14 patter, 10 procent har mindst 16 patter. Somælken kommer ned i patten fra mælkekirtlen. Hvis en patte ikke blev anvendt i tre dage, kunne forskere påvise, at pattens mælkekirtel ikke producerer mælk igen i den samme diegivning, og den producerede ligeledes mindre mælk i den efterfølgende diegivning.